

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Demogeografski razvoj Bosne i Hercegovine

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

2

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta:

☒ Obavezni ☐ Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1

2

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija / Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Alija Suljić, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

alija.suljic@untz.ba

14. Web stranica:

<http://www.pmf.untz.ba/>

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Upoznavanje studenata s analizama, metodama, tehnikama i modelima proučavanja stanovništva Bosne i Hercegovine;
- upoznati studente s načinima prikupljanja i obrade statističkih podataka o stanovništvu BiH;
- upoznati studente s najvažnijim izvorima podataka o stanovništvu BiH;
- upoznati studente s osnovnim demogeografskim razvojem stanovništva BiH;
- upoznati studente s najvažnijim geografskim faktorima razvoja stanovništva BiH;
- upoznati studente o značaju proučavanja stanovništva kao najvažnijeg geografskog faktora ukupnog ekonomsko geografskog i društvenogeografskog razvoja BiH.

16. Ishodi učenja:

- samostalno razumijevanje analiza, metoda, tehnika i modela proučavanja bosanskohercegovačkog stanovništva;
- samostalno prepoznavanje aktuelnih demogeografskih problema Bosne i Hercegovine te objašnjenje uzročno-posljedičnih veza;
- samostalno organiziranje određenih istraživanja demografskih procesa u Bosni i Hercegovini;
- samostalno prikupljanje i obrada određenih statističkih podataka o stanovništvu BiH;
- samostalno korištenje izvora podataka o stanovništvu BiH;
- proučavanje i razumijevanje stanovništva kao najvažnijeg geografskog faktora ukupnog razvoja BiH;
- mogućnost timskog rada;
- samostalno pretraživanje literature i izvora;
- sposobnost pismenog i usmenog izražavanja.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Analiza razvoja naseljenosti BiH.
2. Demogeografske promjene stanovništva BiH u prirodnom i mehaničkom kretanju, te strukturama stanovništva.
3. Budući demogeografski trendovi razvoja bosanskohercegovačke populacije.
4. Izrada prognoza i perspektiva budućeg demogeografskog razvoja stanovništva BiH.
5. Populaciona politika BiH.
6. Demografski ratni gubitci Bosne i Hercegovine.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: Metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave i tekstualna metoda.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Praktične vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad, izlaganje seminarskog rada ili projekta.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20).

Za prisustvo na predavanjima u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu.

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1,5 bodova, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/ međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova. Projekat ili seminarski rad se usmeno izlaže na vježbama.

Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na pet pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na svih pet pitanja.

Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio ispit iz predmeta mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda. Način polaganja popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	25-50	85 - 94	9	B
Ukupno	25-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Imamović, E.: Porijeklo i pripadnost stanovništva BiH, Bosanski korijeni, Sarajevo, 1998.
2. Enciklopedija Jugoslavije, Separat SR Bosne i Hercegovine, JLZ, Zagreb, 1983.
3. Breznik, D., Demografija, analiza, metodi i modeli, Naučna knjiga, Beograd, 1988.
4. Rowland, D. Demographic methods and concepts, Oxford University Press, 2003.
5. Wertheimer-Baletić, A., 1999: Stanovništvo i razvoj. Zagreb: MATE d.o.o.
6. Gary, P., Larkin, R., 2008: Population Geography: Problems, Concepts, and Prospects, Ninth Edition, Kendall/ Hunt Publishing Compa.
7. Statističke publikacije BiH: popisi stanovništva, statistički godišnjaci, vitalna statistika i dr.

22. Internet web reference:

1. <http://www.bhas.ba/>
2. <http://fzs.ba/>
3. <http://www.rzs.rs.ba/>
4. <https://unstats.un.org/home/>
5. <http://unstats.un.org/unsd/demographic/default.htm>
6. <http://www.unece.org/stats/soc.html>
7. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography-migration-projections>

23. U primjeni od akademske godine:

2018/2019.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

03.09.2018